

PUTUKAVÄILA RUUMITAJU JA -KASUTUSE UURING:

Putukaväila katkestuskohad

Uuringu tellija: Tallinna Strateegiakeskus

Uuringu läbiviija: Rakendusliku Antropoloogia Keskus

2021

Läbiviija: Rakendusliku Antropoloogia Keskus

Raporti koostajad:

Elis Kaljuvee, Sigrid Solnik, Kaia Beilmann, Anu Salumaa

Välitööde läbiviijad:

Elis Kaljuvee, Sigrid Solnik, Kaia Beilmann, Anu Salumaa,
Alice Karlson, Maret Luud

Fotode autorid:

välitööde läbiviijad ja uuringus osalenud inimesed

Rakendusliku Antropoloogia Keskuse (RAK) eesmärk on sotsiaal- ja humanitaarteaduste meetodite abil praktiliste probleemide lahendamise Eesti ühiskonnas. Viime läbi kvalitatiivseid uuringuid, mille abil on võimalik leida lahendusi nii ühiskondlikele kui ka näiteks ettevõttesisestele probleemidele. Meie jaoks on oluline kodanikuühiskonna areng, organisatsioonide teadlik tegutsemine ning uurimistöö kaasamine nende edendamisesse.

Näeme küsimustes vastuseid ning probleemides lahenduskäike. Läheneme igale juhtumile individuaalselt ning lähtume just selle probleemkohtadest ja küsimustest. Peame oluliseks vahetut suhtlust ning kasutame materjali kogumiseks vestlusi, intervjuusid ja vaatlust, et avada probleeme sügavuti. Kombineerime uurimisprotsessis kaasaegset tehnoloogiat ning visuaalseid meetodeid, et edastada küsijale mitmekülgne pilt vastustest.

www.antropoloogia.ee

Tellijaja:

Putukaväila ruumitaju ja -kasutuse uuring on tellitud B.Green välisprojekti raames ning kaasrahastatud Kesk-Läänemere Interreg programmi vahenditest.

B.GREEN

Sisukord

Putukaväila ruumiosad lähteülesande järgi	4
Ülevaade katkestuskohtadest	5
Sõle tänava ristmik	8
Paldiski maantee ristmik	11
Ehitajate tee ristmik	14
Akadeemia tee ristmik	19

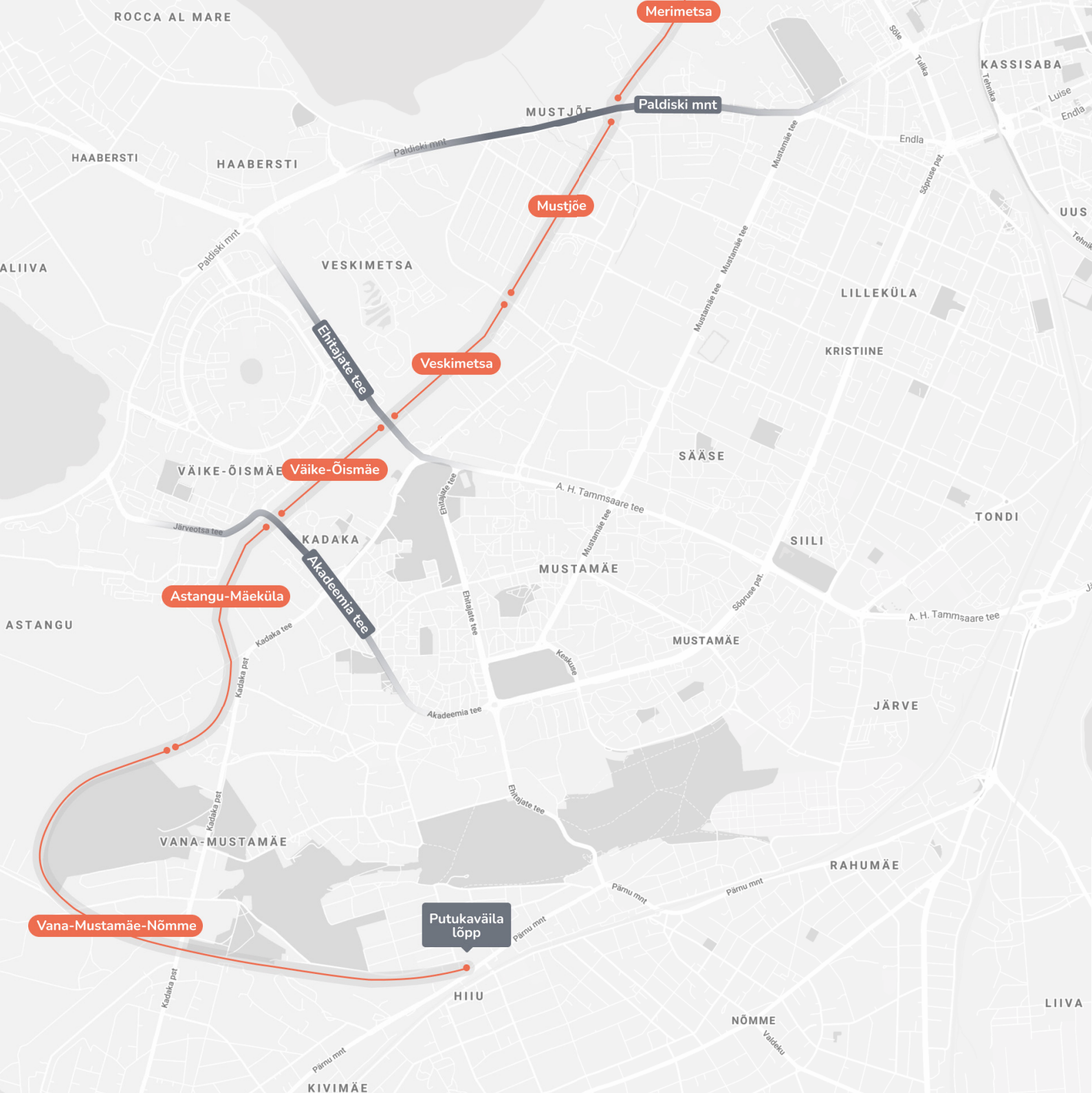
Putukaväila ruumiosad lähteülesande järgi

Putukaväil jaguneb tinglikult kaheksaks ruumiosaks:

Tellijal on töökaardil Putukaväila trassi jaganud kaheksaks erinevaks ruumiosaks: Paavli, Pelgurand, Merimetsa, Mustjõe, Veskimetsa, Väike-Õismäe, Astangu-Mäeküla ja Vana-Mustamäe-Nõmme. Neile ruumiosadele lisandub Kopli kaubajaam, mis on suletud ala. Seetõttu ei ole uuringus seda ruumiosa eraldi käsitletud.

Putukaväila trass ristub nelja suure magistraaliga:

Sõle tänav, Paldiski maantee, Ehitajate tee ja Akadeemia tee.

Ülevaade katkestuskohtadest

Inimesed tajuvad Putukaväilal katkestustena selliseid kohti, kus nende sujuvat liikumist häiritakse. See juhtub peamiselt ristumistel autoteedega, aga lisaks ka sellistes kohtades, kus inimene ei tea, mis suunas ta peaks edasi liikuma. Ristmike puhul kerkivad kitsaskohad esile rohkem just ratturite ja muude sõiduvahendite kasutajate jaoks, jalakäija jaoks on need sageli vähem problemaatilised. Vaatame siin nelja põhilist katkestuskohta, kus Putukaväila trajektoor ristub suuremate autoteedega ning mida seetõttu inimesed ka katkestustena rohkem esile tõid. Nendeks on ristumised Sõle tänava, Paldiski maantee, Ehitajate tee ning Akadeemia teega. Kõige rohkem häiris inimesi Ehitajate tee ristmik, kuid omajagu murekohti oli ka teistega. Peamised inimesi häirivad aspektid tulevad ette igal ristmikul – tüütud nupuvajutused, liiga lühikesed fooritsükliid, kitsad kõnniteed. Enne nelja ristmiku eraldi vaatlemist toome välja mõned üldised tähelepanekud.

Teed tuleks anda inimestele, mitte autodele. Sillad ja tunnelid ei ole hea mõte – inimene peaks saama tasapinnaliselt üle tee. Inimeste suunamine sillale või tunnelisse annab signaali, et prioriteet on autodel ning teised liiklejaid tahetakse eest ära suunata. Ratastoolis liikujatel raskendavad sillad ja tunnelid teeületust märgatavalt. Mõni inimene arvab siiski, et tunnel võiks teha teeületuse sujuvamaks ja turvalisemaks ega seosta seda autode prioritseerimisega. Paljuski aga tajutakse, et autodel on liiga tihti eesõigus. Et olukorda tasakaalustada, võiks ehk hoopis autod maa alla suunata.

“ *Et noh kogu nende auto- ja rattateede ristumise küsimus on ju... kogu see auto prioriteetsus, eks ole et iga kord kui tuleb tänava ristmik, siis autodel on eesõigus. No ma saan aru et magistraalid, noh, aga see on nagu selline põhimõtteline nõmedus.*

– Silver (40)

“ *Meil on nagu hästi levinud see, et kui on mingisugune ristumine kergliiklusteel, siis üldiselt pannakse sellisest suurest ventilatsioonitorust inimesed läbi.*

– Madis (37)

“ On üks tunnel, kust ma lähen kõrvalt mööda. See on küll vastavalt normidele tehtud, aga tegelikult, kes ikka käsitsi ratastooli lükkab, on see tunnelist ülestulek ikkagi... No mina pingutan veel viimasega välja selle, aga ütleme, et enamusi inimesi, kes ratastoolis on, ei tule sealt.

– Jüri (57)

“ Minu meelest võiks selle kõik maa alla lükata, et see oleks päris huvitav lahendus [nagu Rocca Al Mare juures]. /--/ Seal võiks täitsa vabalt olla nagu autod alla lükatud ja inimesed peale.

– Kaarel (34)

Katkestuskohad suunavad inimesi kindlas suunas liikuma.

“ Paldiski maantee näide on hea, et ruum suunab inimest, et kui sina küsisid enne nende juppide kohta, siis nende juppide vahel ei ole erinevust muud kui on need katkestused, mis tekivad Paldiski maanteest või niimoodi. Nad ei ole kujundatud erinevat moodi, nad ei suuna inimest liikuma erinevat moodi, aga kui tuleb vahele suur tee ja ilus sirge kergkliikustee läheb paremale ja siis mingi arusaamatu jupikene läheb vasakule, siis ilmselgelt inimene läheb paremale.

– Silver (40)

Ristumiste juures peaks olema selgelt edasi antud see, kellel on eesõigus. Samuti võiks eesõiguse süsteem olla kogu tee ulatuses läbiv. Hetkel tundub, et igal ristmikul on see erinev ja peab uuesti vaatama ja meeles pidama, mis reegli järgi teeületus käib. See puudutab näiteks rattureid, kes ei ole alati kindlad, kas neil on ristmikel eesõigus ka siis, kui nad ei tule rattalt maha, ning kui see eesõigus on, siis kas ka autojuhid seda teavad.

Ratturite jaoks ja ratturitega seoses on murekohaks **käärid seaduse ja tegeliku elu vahel.** Liiklusseaduse järgi ei ole ratturil eesõigust, kui ta ületab teed ratta seljast maha tulemata. Ratturitel on aga ebamugav koraks maha tulla ja ratas käekõrval üle tee minna, seetõttu nad enamasti seda ei tee. Kuna aga eesõigus niimoodi kaob, ei ole teeületus alati ohutu. Ühe ettepanekuna **soovitatakse ratturite jaoks panna ristmiketele toetuspostid, kuna reaalsus on see, et nad ei tule ristmikelt rattalt maha.**

“ Eestis aetakse liiga palju taga õigust, mitte seda, mis on võibolla turvaline. Näiteks sa pead ratta seljast maha tulema, et teed ületada, aga selle käigus unustame ohutuse ära. Võiks liigelda ohutult.

– Joosep (24)

Nupusüsteem valgusfooride juures on kergliiklejatele takistuseks erinevatel põhjustel. See on ebamugav, nupule vajutamisel ei näha tihti mõtet või ei taheta ainult enda pärast autovoolu kinni panna ja pigem minnakse punase tulega üle tee. Eriti tüütu on olukord, kui nuppu peab vajutama nii tee ääres kui tee keskel. Inimesed ei pane ka alati tähele, et foor töötab nupuvajutusega, mitte automaatselt.

“ Ma tunnen alati piinlikkust, et ma pean selle liikluse kinni panema. Et ma olen üksinda ja siis ma nüüd seisan nagu narr ja kõik autod seisavad ja ma lähen üksinda ja kõik vaatavad. Mind häirib tegelikult see. Ma eelistaksin niimoodi, et sealt ei tule neid autosid. Ma mõnikord seisan ja ootan, et oleks mingi vahe sees ja siis vajutan [nuppu, et üle tee minna]. Tegelt lähen vahel ka punase tulega.

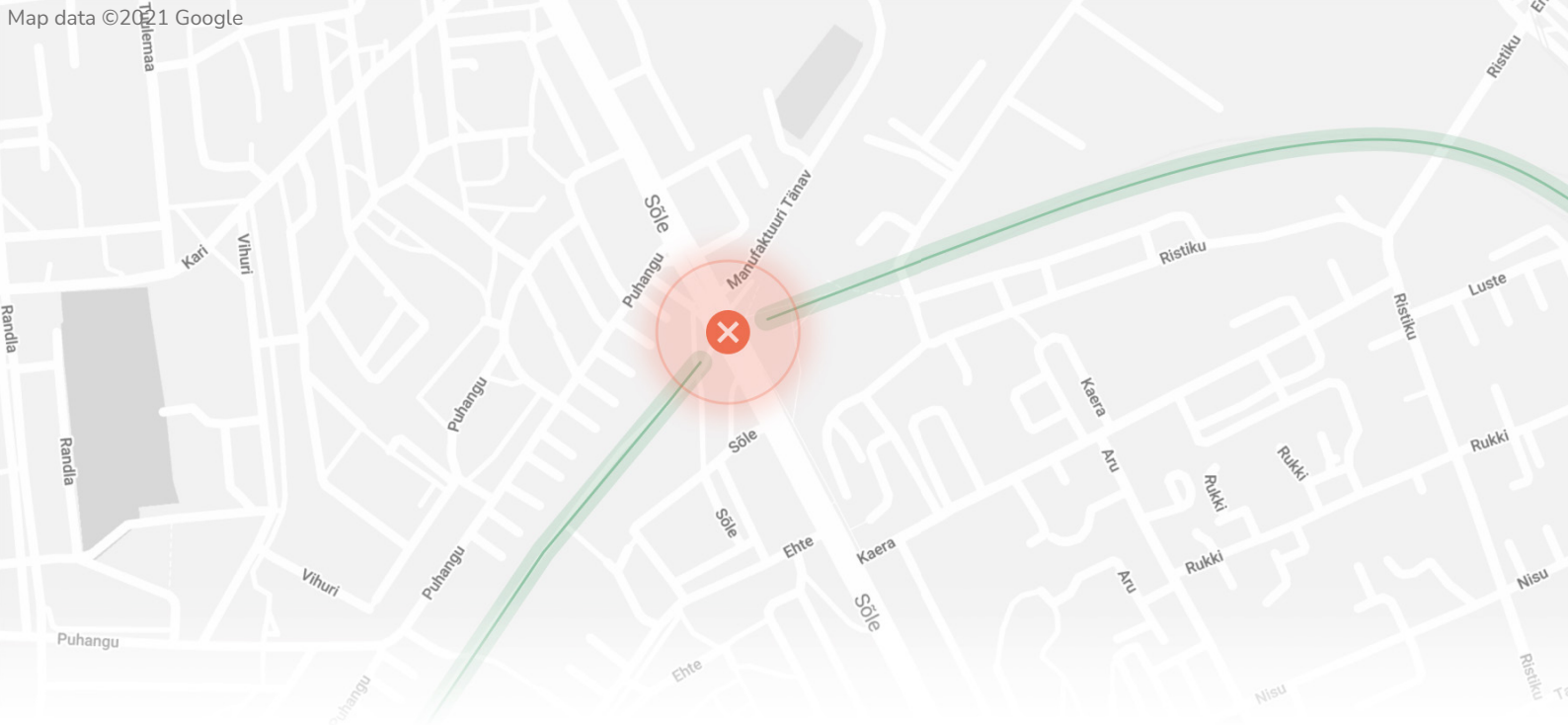
– Lee (53)

Kuna tegu on Putukaväilaga, kerkib ristmikest rääkides vahepeal esile teatud **mure putukate pärast**. See illustreerib pigem ristmike üldist ohtlikkust – tajutakse, et kuna juba inimeste jaoks pole teeületus ohutu, siis mis veel putukatest rääkida.

“ Noh, nalja on heidetud, et kui ta on Putukaväil, siis peaks olema putukatele tehtud ökodukt üle Paldiski maantee, üle selle Ehitajate tee – et vaesed putukad, eks ole. /-/ Enamus neist õnneks ju oskavad lennata.

– Ingrid (49)

Kitsamalt võttes tõusid kõigi nelja suurema katkestuskoha juures esile oma probleemid, mis küll olid kohati korduvad või sarnased. Kirjeldame nüüd iga ristmiku murekohti eraldi. Toome välja ka erinevaid võimalikke lahendusi.

Sõle tänava ristmik

Probleemkohad

- ⚠ **Lühike fooritsükkel.** Siin kestab jalakäijate roheline tuli nii lühikest aega, et kui teele astumisega veidi viivitada või aeglasema sammuga üle tee liikuda, võib jääda punase tulega teele. **Samuti peab rohelist tuld nii kaua ootama, et inimesed tihtipeale annavad alla ning lähevad punase tulega üle tee.**

“ Sa vajutad siin nuppu, siis väga tihti ongi nii, et need autod jäävad siin seisma Sõle peal, aga nad jäävad seisma sellepärast, et need siit Rimi juurest ja sellest uuest kvartalist saaksid välja keerata, ja siis nad hakkavad uuesti sõitma. Et siis see on nagu... vajutad nuppu, siis nad jäid seisma, tekkis väike lootus, et lähed üle tee, ja siis need paar autot keeravad sealt välja ja siis hakkavad Sõle peal uuesti sõitma. Tekkis siuke tunne tead, et oh ma vajutasin nuppu, ma nüüd peaksin saama, ootan selle talutava aja ära. Tegelt, mis juhtus on see, et paar inimest seal autos saavad pöörde ära teha, ja siit läheb uuesti Sõle liiklus lahti. Ja siis seal tekib palju situatsioone, et siis sa lihtsalt lähed sealt punasega üle.

– Ats (32)

- ⚠️ **Kitsas kõnnitee**, kuhu teeületust ootavad inimesed hästi ära ei mahu. Rohelist tuld ootav jalgrattur võib leida end kõnniteed blokeerimast.

- ⚠️ **Väike ohutusaar**, kuhu suurem hulk inimesi jällegi ära ei mahu ning mis on ratastele kitsas.
- ⚠️ Tihe autoliiklus Sõle tänaval. **Inimestele tundub, et see ruum on mõeldud eelkõige autodele.** Joosep (24) ütleb, et on Sõle tänava peale pahane, sest autodel on nii palju ruumi ja võimalusi, kuidas saada punktist A punkti B, aga selle tulemusel kaob linnast võlu.

- ⚠ **Ristmiku lähedal oleva bussipeatuse juures on sageli palju inimesi.** Bussi ootavad inimesed hõivavad suure osa teest, nii et pole piisavalt ruumi ja see takistab liikumist.

“ *Et kui bussipeatuses on palju rahvast, siis sa kunagi ei tea, kes sulle ette võib hüpata seal, kui sa rattaga sõidad...*

– Sandra (24)

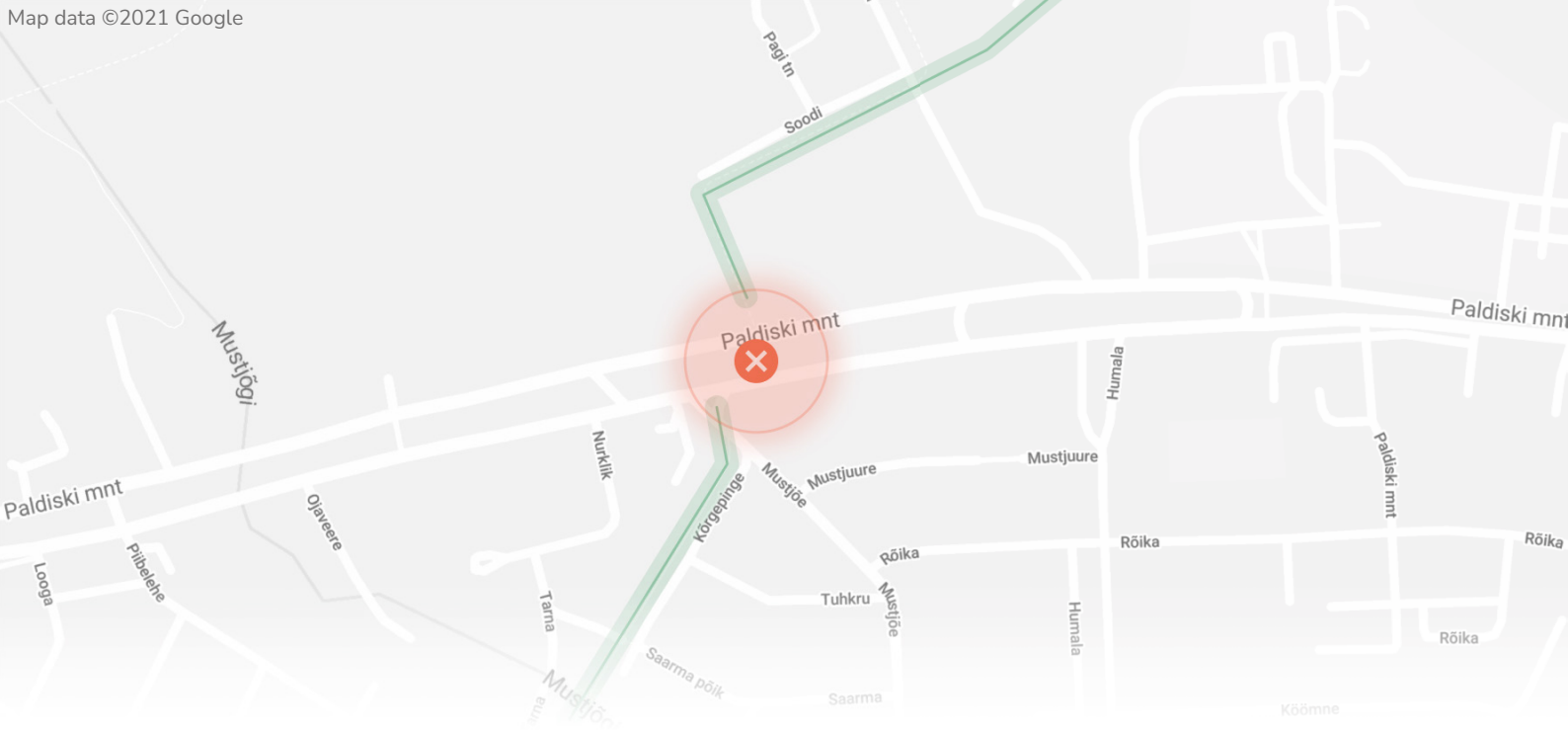
Ettepanekud ja soovitused

- ✓ Ühe lahendusena soovitatakse **suunata autod maa alla**. Käib läbi ka mõte jalakäijate tunnelist või sillast, mis aga üldisele tagasisidele tuginedes ei oleks kõige parem lahendus.

“ *Ma saan aru, et see Putukaväil läheks on ju üle Sõle. Et ma ei saagi aru, kas ta läheb maa pealt. Mina mõtlesin seda, et esiteks putukad saavad surma, kui Sõle jääb selliseks, nagu ta on. Või linnud. See on kõige koledam koht üldse. Et ideaalis võiks autod seal korraks maa alla minna.*

– Evelin (39)

- ✓ Muuta ära nupusüsteem, teha **valgusfoor automaatseks**.
- ✓ Kohe ristumise juures oleva **bussipeatuse nihutamine** mõnevõrra edasi, et bussipeatusesse kogunenud inimesed ei takistaks liikumist neil, kes tahavad üle tee minna.
- ✓ Kitsast **kõnniteed saaks teha laiemaks**, ruumi on piisavalt.

Paldiski maantee ristmik

Probleemkohad

-
Teetõkked, mis on Merimetsa poolel vahetult enne ristmikku teele pandud. Need on mõeldud küll eelkõige selleks, et ratturitel enne teeületust hoogu maha võtta, kuid ei tee liiklemist ohutumaks, vaid raskendavad seda. Kuna tõkete vahe on liiga väike, ei saa sealt rattaga eriti hästi läbi ning inimesed kasutavad hoopis piirete kõrvalt minevat teerada.

“ No siit on näha kohe, mis valesti on, et asfalteerimata on see osa, kus inimesed sõidavad ja asfalteeritud on see, kus keegi ei käi. Selle toruporno mõtte on ilmselgelt see, et inimesed ei tuleks hooga ja ei sõidaks Paldiski maanteele, aga seda saakski teha, kui nendest ainult ühe jätad sinna ette, et inimesed ei peaks mööda haljasala sõitma, või teedki väikese kurvi sisse haljasalalt. Väike kurv täiesti pidurdab kiiruse maha. Praegune lahendus on ikka piinlik, on nii mitmel levelil piinlik.

– Tarvo (47)

- ⚠ Teed peab ületama kaks korda, kuna **ühe fooritsükliga ei saa üle tee**. Vahepeal peab ootama ohutussaarel.
- ⚠ **Nupuvajutamise süsteem ei ole inimestele mugav**, see ei tundu mõttekas või on isegi psühholoogiliselt ebameeldiv, kuna ei taheta ainult enda pärast kogu liiklust kinni panna. Seetõttu minnakse pigem punase tulega üle tee.

“ *Sama analoogne probleem on ka Paldiski maanteel, kus ma näen, et ratturid esiteks peavad minema nuppu vajutama ja kui on seal autodevoo katkestus, siis ta sõidab lihtsalt üle. Ja see on jälle see eeskuju küsimus, et näe, rattur sõitis jälle punasega, kuigi ta kedagi ei seganud. Sa tuled, sa sõidad, sa näed, vaatad, et on ohutu. Liiklejaid on võimalik tuvastada tegelikult kaugemalt, nende vajadust, see oleks mugavam.*

– Rain (35)

- ⚠ **Kõnnitee on väga kitsas**.
- ⚠ **Õhtupäike paistab autojuhtidele silma**. See võib tekitada ohtlikke olukordi, kuna autojuht ei pruugi seetõttu teeületajaid piisavalt varakult märgata.
- ⚠ Stroomi poolt Hiiu suunas sõites on pärast Paldiski maantee ületamist **raske aru saada, kuhu edasi peaks minema**, kuna kergliiklustee ei jätku kohe ning ka viita pole.

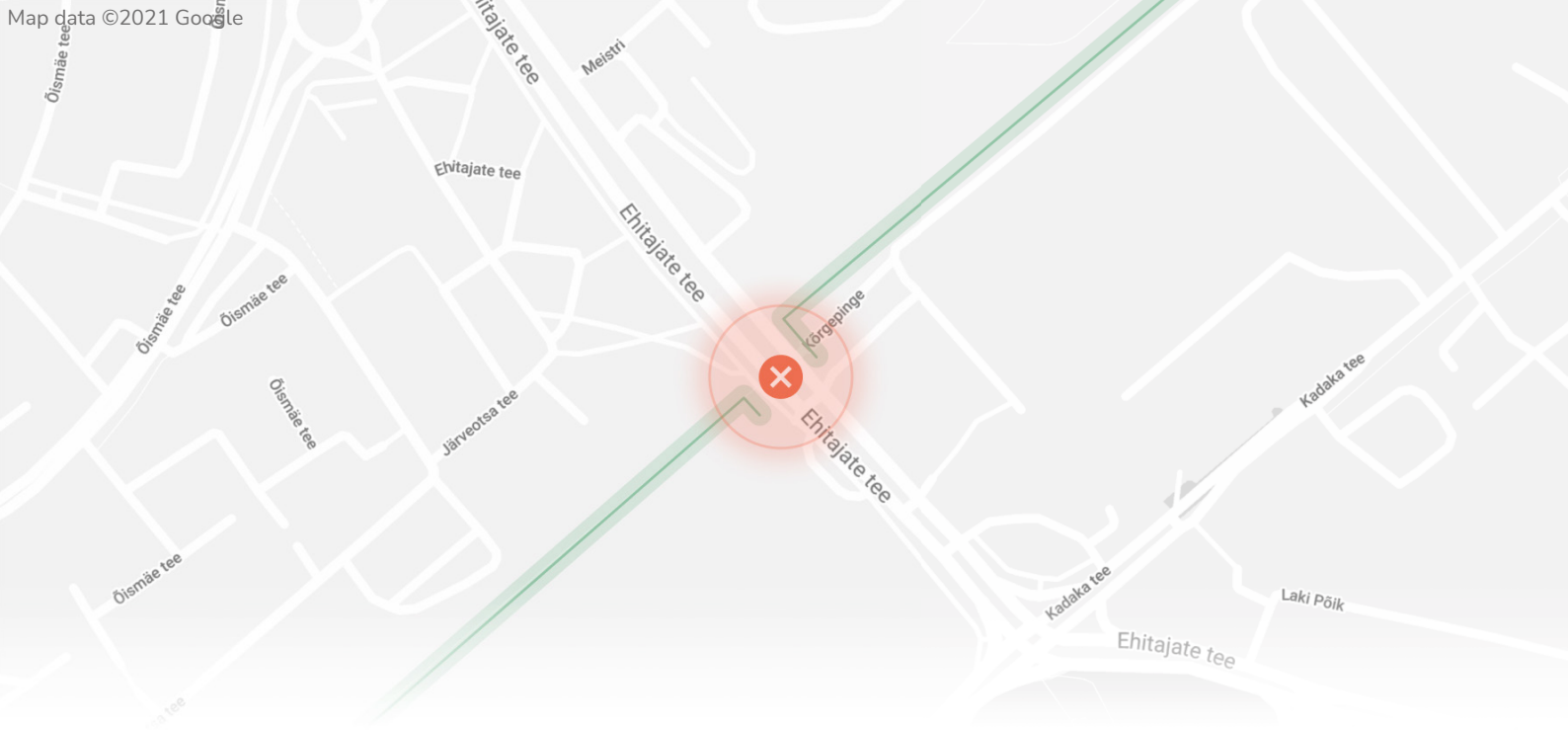
“ *Siin on mitu teed. Suur ristmik, hulk teid erinevates suunades ja see rada ei ole selgelt nähtav. Suur autobaas, autosalong on siin ja siin on veel mitu teed. Ja tundub, et siin on autosalongi esine parkla. Mõttled, et kas tõesti on vaja sinna pöörata? Ja tegelikult ongi vaja.*

– Artur (43)

Ettepanekud ja soovitused

- ✓ **Fooritsükli ühtlustamine** nii, et jalakäijad ja kergliiklejad saaks ühe korraga üle tee.
- ✓ **Nupusüsteemi asendamine** automaatse fooriga.
- ✓ **Takistavate ning oma funktsiooni mitte täitvate torupiirete eemaldamine** või nende omavahelise vahemaa suurendamine, torude asendamine näiteks haljastusega.
- ✓ **Eredam ülekäigu märgistus**, et autojuhid paremini teeületajaid märkaksid.
- ✓ **Viidad/märgid**, mis täpselt näitaksid, kuhu kergliiklustee edasi suundub.

Ehitajate tee ristmik

See on inimeste hinnangul **kõige ebameeldivam ristmik** Putukaväila marsruudil.

Probleemkohad

-
Ohutusaarel viibimine tundub ohtlik, kuna see on niivõrd kitsas, et kui inimesi on vähegi rohkem, ei mahu nad sinna hästi ära. Jalgratas ohutusaarele täies pikkuses ei mahutu ja jääb osaliselt sõiduteele. See sunnib mõnikord ootama sõiduteel. Ka ratastooliga liikujale tekitab ohutusaarel viibimine ebameeldiva ja kohati isegi kõheda tunde.

“ Ma üldiselt, eriti sellistel soojematel ilmadel, kus seal rattureid veel on, seisan üldiselt mitte ohutussaarel, vaid üldse sõidutee peal. Seal on palju inimesi, sinna ei mahu ära. See on liiga väike ja ei vasta päris sellele teele, mis seal ristub.

– Madis (37)

“ Väga vastik on seal ohutussaare peal olla, kus ei ole üldse ohutu.

– Kalev (34)

- ⚠ Ohutussaare madalam osa, kust ratastel liikujatel hea üle oleks sõita, on kitsas ning kuna teeületajaid on tavaliselt korraga rohkem, tuleb üle sõita kõrgema äärekivi osast, et ohutussaarele mahtuda. See on ebameeldiv.

- ⚠ Ülekäigurada on liialt kitsas, eri tüüpi liiklejad jäävad üksteisele ette.
- ⚠ Teeületajate jaoks on fooritsüklid liiga lühikesed ja rohelist tuld peab kaua ootama.

“ Mingid lained on sellised, et kui ma oleks vigane või ratastooliga, ma elu sees ei jõuaks üle sealt. Ja siis ma jäängi selle saare peale, mis on kaks ruutmeetrit kui sedagi. Ja siis ma nagu külitan seal.

– Kalev (34)

“ Valgusfooriga on veel selline asi, et kui inimene üle kahe ja poole minuti seisab, siis pärast seda ta läheb ise üle. On uuringud ka, et liiga pikki pause ei tohi teha.

– Artur (43)

- A** Samamoodi nagu teiste ristmike puhul, on tee ületamiseks **nupuvajutamine siin inimeste jaoks tülikas**. Lisaks ei piisa ühest nupuvajutusest ja tee keskel peab rohelist tuld uuesti „tellima”. **Ükski teeületaja aga ei taha kunagi minna ainult tee keskele.**

“ Et vahepeal seal ohutussaarel sa pead veel seda nuppu vajutama, et teiselt poolt paluda, et üle saada. Kohe näha, et autokeskne ja väga ebasõbralik muudele liiklejatele, projekteeritud kohe autode läbilaskevõime kohaselt.

– Martin (25)

“ Iga kord on seal üldiselt niimoodi, et inimene vajutab korra nuppu, ootab selle punase ära, jõuab sinna keskele, saab aru, et ta peab uuesti vajutama, siis üldiselt ta ei viitsi enam uuesti oodata, vaid ta sõidab ka punasega üle. Et seda ma näen iga päev.

– Madis (37)

- A** Tuleb teha **teravaid manöövreid**, kuna teeületus on kergliiklusteest natuke eemal. See on tülikas ja ebameeldiv, eriti näiteks ratta või tõuksiga liigeldes.

“ Noh, näiteks see sama, mis läheb üle Ehitajate tee - ebaloogiline paljude jaoks on see, et kergliiklustee läheb otse ja siis sa pead nagu tegema mingisuguse 10-20 meetrit jõnksu vasakule ja alles siis läheb see üle. Kui seda ehitati, siis ma ikka tükk aega mõtlesin, et huvitav, kas keegi pani mõõtmetega mööda nagu viie meetriga, et mis värk on, miks ei saand nagu otse teha, aga kui see oli lõpuni tehtud, siis mõtlesin, et ootan-vaatan, mis sealt veel tuleb, et äkki järsku seal oli mingi ajutine disainiviga, mis parandatakse.

– Ingrid (49)

- ⚠ Sõiduteel on väga suured **vaalud**, kust ei saa väga kergelt üle. Eriti raskendab see näiteks ratastoolis või lapsevankriga liikumist.

“ *Niuksed roopad on sees, et ma panen nagu merelainetel.*

– Jüri (57, ratastoolis)

- ⚠ Kõnniteel (nt Õismäe poolt tulles) ei ole rohelise tule ootamiseks piisavalt ruumi. **Kõnnitee on liiga kitsas ning foori taga ootajad panevad tee kinni**, mööda kõnniteed liikujad ei pääse hästi mööda.

“ *Olime nii, et ma rattaga lapsekäruga, abikaasa rattaga ja oli veel inimesi rataste ja kärudega. Puntras seal. Ei ole nagu väga meeldiv. Kui keegi tahab sõita piki seda Ehitajate teed, siis tal on ka stress, et mingi rahvas on ees, väikesed lapsed kakerdavad.*

– Kalev (34)

Ettepanekud ja soovitusel

- ✓ Peaks olema võimalik ületada ristmikku otse kergliiklusteelt tulles, mitte inimeste jaoks ebaloogiliste 90-kraadiste pööretega ja lisa-teeületustega nagu praegu.

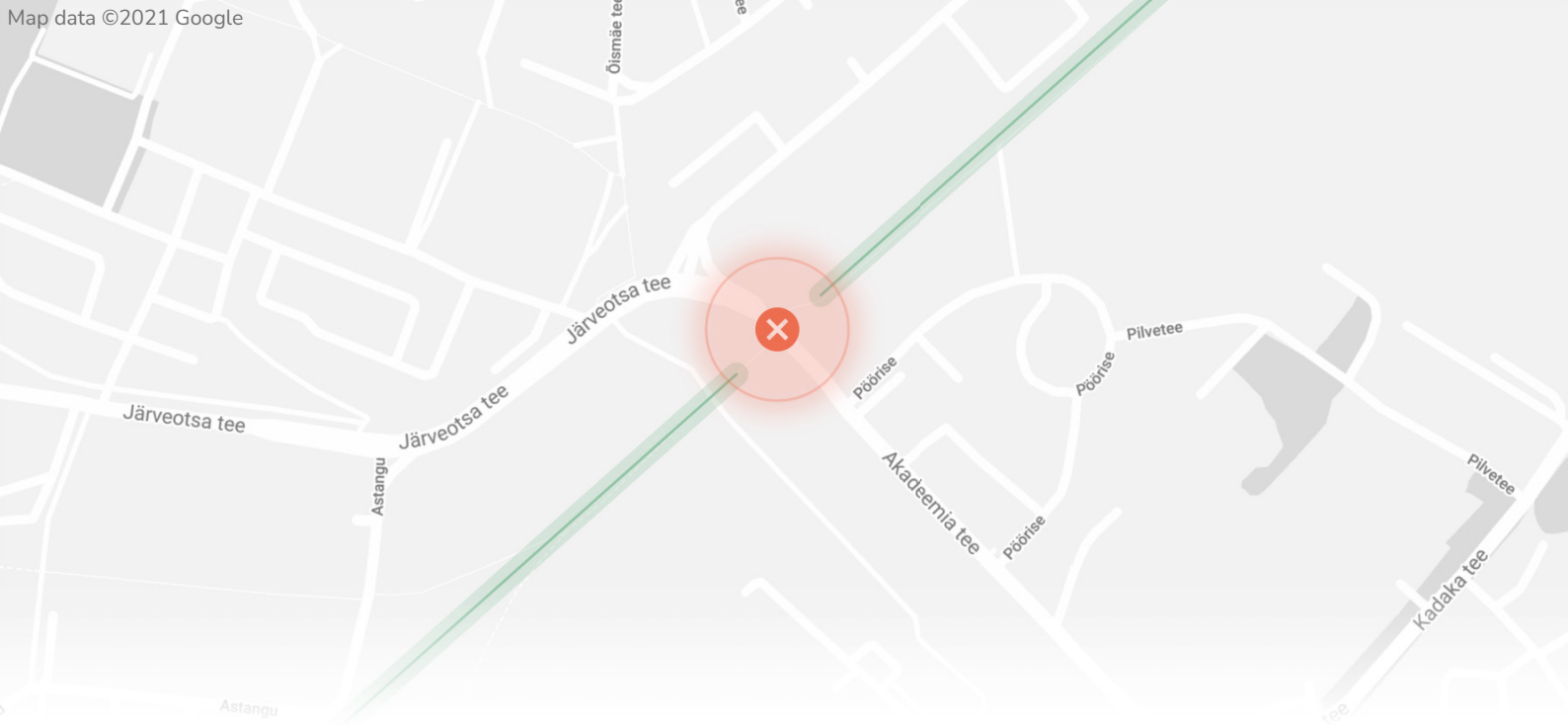
- ✓ Teeületajate **fooritsükli muutmise** nii, et roheline tuli kehtaks piisavalt kaua ja kõik jõuaksid üle tee minna.
- ✓ Ebameeldiva **nupusüsteemi asendamine automaatse valgusfooriga** või vähemalt selle muutmise nii, et pärast nupule vajutamist tuleks roheline tuli piisavalt kiiresti.

- ✓ Foorisüsteemi muutmine nii, et nupu asemel oleks **mahuandur**, mis registreerib tee ääres ootavad inimesed.

“ Teiseks on selle ületamiskoha disain üldse, et jalakäija peab nuppu vajutama, see on väga ebameeldiv, miks ei võiks olla mingi mahuandur lihtsalt seal, mis saab aru, et inimesed ootavad tee ääres, et miks ma pean vajutama seda rõvedat nupukest seal.

– Martin (25)

- ✓ Kõige parem oleks, kui inimestel poleks vaja üldse ohutussaarel oodata ning Ehitajate tee saaks ühe fooritsükliga ületatud.
- ✓ Ohutussaare suuremaks muutmine ja autode kiiruse vähendamine.
- ✓ Ohutussaare äärekivi madaldamine.
- ✓ Teepinnase parandamine, et kaotada takistavad vaalud.
- ✓ Ülekäigurada võiks olla palju laiem, kuna teeületajaid on korraka palju ning jalakäijad ja ratturid on seal läbiseigi.

Akadeemia tee ristmik

Probleemkohad

- ⚠️ Autojuhid sõidavad seal kohati liiga kiiresti, seal pole midagi, mis sunniks neid hoogu maha võtma.

“ Ja teine on see Akadeemia tee, et seal kihutavad minu meelest autod rohkem, et seal ei ole lamavat politseiniku, mitte midagi. Ma olen ise autojuht ka, ma tean, kuidas seal on, seal ikka kihutavad väga hullusti.

– Tom (30)

- ⚠ **Autod sõidavad ristmikule kurvist** ega pruugi piisavalt kiiresti märgata teed ületavaid jalakäijaid või rattureid. Samamoodi ei märka teeületaja kurvi tagant ilmuvat autot. Autode liikumiskiirus võimendab probleemi.

“ Need autod, mis tulevad siit Järveotsa teelt. Sa seisad nii, et nad tulevad sulle tegelikult selja tagant ja see on hästi ebameeldiv tunne. Ka jalakäijana. Siin võiks selle ristmikulahendusega võib-olla midagi mõelda. Kuna nad tulevad kurvi tagant, sa tegelt neid ei näe.

– Rain (35)

- ⚠ Ristmikul pole foori, nii et ka ratturid sõidavad sealt mõnikord suure hooga.
- ⚠ Ratturite jaoks problemaatiline – autol ei peaks olema eesõigust. Sellistel ristmikel, kus ülekaik on reguleerimata ning autotee ristub kergliiklusteega, peaks ratturil olema eesõigus ka siis, kui ta sadulast maha ei tule.

“ Mulle meeldib tema [5-aastase poja] see lapselik pilk, sõitsime mööda sedasama kergliiklusteed ja tuli Akadeemia tee ristmik ja ma ütlesin et: „Siin tuleb maha tulla ja meil ei ole siin eesõigust”. „A miks nii, miks peab jälle seisma jääma? See tuleb ümber teha!” konkreetselt niimoodi vastas mulle ja ma ütlesin et ma olen nõus temaga.

– Rain (35)

Ettepanekud ja soovitused

- ✓ Liikluse rahustamine, näiteks teepinna tõstmine ristmikul, et autojuhid kindlasti kiirust alandaksid.
- ✓ Eesõiguse andmine ka rattasadulas teeületajatele, sellega koos selge ja piisavalt reageerimisaega jättev märgistus nii autojuhtide kui ratturite jaoks, mis annaks teada, et ratturil on ristmikul eesõigus.

“ Võib-olla märgid panna veel enne sebrat, kaugemale, kahelt poolt, et nad enne teaksid. Või siis selline märk, et anna ratturile teed või anna kergliiklejale teed. Midagi sellist.

– Alina (35)

